

Titel: Barndom på Bistand

Tema: Fattigdom og ulighed.

Fag: Samfundsfag A eller B

Målgruppe: Gym & HF, VUC

Data om læremidlet:

TV-serie fra DR2 som består af 9 afsnit fordelt på fire sæsoner, hvor programmet følger en række børn gennem tre år. Afsnittene er ca. 44 min pr. afsnit.

1. sæson	2. sæson	3. sæson	4. sæson
05.09. & 12.09. 2016	24.04 & 01.05. 2017	26.02 & 05.03. 2018	19.08., 26.08. & 02.09. 2019

Faglig relevans/kompetenceområder

Udsendelserne skildrer betydningen af at vokse op i en familie på kontanthjælp og kan fx bruges til at se på "ideologiske aspekter af ulighed og velfærd" og "ulighedsbegreber og social arv" i samfundsfag på A eller B-niveau på stx. Vejledningen arbejder med disse faglige mål:

- anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at undersøge aktuelle samfundsmæssige problemstillinger i Danmark og diskutere foreliggende og egne løsninger herpå
- anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet og [b-niveau: enkle teorier] forskellige teorier fra fagets discipliner til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemstillinger og udviklingstendenser

Vejledningen lægger op til at arbejde med centrale begreber om ulighed og fattigdom før udsendelsen.

Der er indsat kapitelsæt, som angiver, hvilke børn og familier der er i centrum i de enkelte kapitler. Kapitlerne angiver ikke egentlige temaer, men skal gøre det lettere at overskue afsnittene, hvis man deler familierne ud på forskellige grupper.

Ideer til undervisningen

Udsendelsen kan bruges til at belyse, hvordan et liv på kontanthjælp påvirker børn. Serien giver eleverne et indblik i konsekvenserne af ulighed og kan bruges til at lade eleverne diskutere betydningen af få ressourcer for et barns muligheder.

Udsendelsen lægger op til forskellige fokus på ulighed: fx 'hvad er ulighed', 'hvordan påvirker ulighed', 'sociale klasser og chanceulighed' og 'ideologi: årsager til ulighed og evt. løsninger på den voksende ulighed'.

Klassen inddeles i grupper, der hver beskæftiger sig med ét af seriens familier/børn. Her kan man både arbejde med enkelte afsnit/sæsoner eller følge børnene gennem hele serien. Inddrages hele serien, kan man med fordel inddele klassen således, at flere grupper undersøger samme familie og derpå opsamler i matrix.

Kapitelmærkningen gør det muligt at spole i afsnittene. Vejledningen kan også bruges mere målrettet til blot sæson 4 eller enkelte afsnit i sæson 4.

Gennemgående børn/familier i serien

Personer:	Sæson 1 2016 2 afsnit	Sæson 2 2017 2 afsnit	Sæson 3 2018 2 afsnit	Sæson 4 2019 3 afsnit
Peter & Mikkel	1 & 2	1 & 2	1 & 2	Deltager ikke
Stephanie	1	1 & 2	1 & 2	1,2 & 3
Nicklas	2	1 & 2	1 & 2	1,2 & 3
Josefine	Deltager ikke	Deltager ikke	Deltager ikke	1,2 & 3

Før brug af tv-serien

Før tv-serien inddrages har eleverne arbejdet med ulighedsbegreber, både økonomiske og ikke-økonomiske ulighedsfaktorer. Eleverne skal i forbindelse med tv-serien anvende Pierre Bourdies teori om ulighed.

Opgaver til tv-serien

Grupperne skal i arbejdet med deres person/familie udarbejde et portræt af familien,

som beskriver familiens levevilkår, samt hvilke konsekvenser manglende ressourcer har for børnene i familierne.

I beskrivelsen kan indgå:

1. Beskriv familieforholdene. Kom her ind på: Hvordan og hvorfor er familien fattig?

- Boligforhold
- Personer i husstanden
- Årsag til at mor eller far er på kontanthjælp
- Forældres uddannelse
- Familiens netværk
- Familiens værdier
- Familiens økonomi: forbrug. Herunder om der er råd til mærkedage/uforudsete udgifter
- Betydningen af kontanthjælpsloftet
- Hvordan udvikler familien og deres livssituation sig gennem serien?

2. Personkarakteristik: Hvordan påvirker livssituation barnet?

- Fritid og fritidsinteresser
- Skole/uddannelse
- Udfordringer, problemer og bekymringer
- Afsavn (økonomiske, sociale og følelsesmæssige)
- Fremtidsdrømme
- Udviklingen gennem serien

3. Samfundets rolle: Hvordan forsøger samfundet at støtte børnene?

- Kommunens rolle
- Skolens rolle
- Støttepersoner/kontaktpersoner
- Pædagogiske indsatser
- Private personer/NGO'er
- Overvej: hvorvidt kommunens tiltag virker positivt på børnenes livssituation

4. Opsummerende opgave: Hvilken betydning har livet på kontanthjælp for børnenes:

- Selvforståelse
- Muligheder
- Sundhed
- Overvej: I hvor høj grad rammes børnene af det, Bourdieu betegner som symbolsk vold.

Behandling af tv-serien

På baggrund af arbejdet med tv-serien udarbejder grupperne en fremlæggelse, der skal indeholde:

1. Præsentation af børn og familien
2. Beskrivelse af og udvikling i livssituation
3. Beskrivelse af, hvordan livssituationen påvirker barnet og dets muligheder
4. Overvejelser om, hvorvidt og hvordan familierne er fattige
5. Overvejelser om, hvilke tiltag der kan afhjælpe familierne. Herunder hvem der har ansvaret for familiens situation.
6. Et bud på, hvordan barnet vil klare sig fremadrettet

Krav til fremlæggelserne:

- Der skal anvendes et præsentationsværktøj
- Der skal anvendes relevante samfunds-faglige teorier og begreber
- Der skal inddrages ideologiske perspektiver i overvejelserne

Krav til tilhørende:

- Tilhørende skal notere forskelle og ligheder mellem historierne

Opsamling på præsentationer:

Efter fremlæggelserne skal klassen i mindre grupper lave en fælles opsummering. Denne opsummering skal indeholde:

- Centrale forskelle og ligheder hos familierne
- En argumentation for eller imod, om familierne er fattige
- En argumentation for eller imod, at det er statens ansvar, om børnene lever i fattigdom